

รายงานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2554

โดย

นางนงลักษณ์ แก้วคำแสน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา”

สำนักงานศึกษาเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำนำ

รายงานวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาหนังสือนิทานประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2554 ฉบับนี้ เป็นผลการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อหวังผลแก่ผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดผลด้านการพัฒนาการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน นำมาซึ่งการพัฒนาด้านทักษะการปฏิบัติ ตามหลักสูตรแกนกลาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยี ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

ทั้งนี้ผู้เรียนซึ่งจะพัฒนาให้เกิดทักษะปฏิบัติได้นั้นต้องมีพื้นฐานด้านความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาหาวิธีสร้างนวัตกรรม หนังสือนิทานประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมจากหนังสือแบบเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากศึกษาโดยการอ่านหนังสือนิทาน และทั้งนี้ผู้ศึกษาขอให้ผลแห่งการใช้หนังสือนิทานชุดนี้ นำประโยชน์แก่ผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล ๒ “เชิงชุมอนุชนวิทยา” และสถานศึกษาอื่นที่ต้องการนำประโยชน์นี้เพื่อการศึกษาในโอกาสต่อไป ในโอกาสนี้ ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือให้เกิดหนังสือนิทานชุดนี้ขึ้น

นางนงลักษณ์ แก้วคำแสน

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (มาตรา 22) เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด ยึดหลักปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ผสมผสาน ระหว่างสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้เรียนรู้จากประสบการณ์ (มาตรา 24) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญจึงเป็นบทบาทใหม่ที่ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงตนเองจากการเป็นผู้ให้ความรู้ มาเป็นผู้จัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ครูต้องเป็นที่ปรึกษาตลอดจนจัดเนื้อหาวิชา พัฒนาสื่อนวัตกรรมมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

การที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านและที่สำคัญที่สุดคือครูซึ่งเป็นผู้นำไปปฏิบัติ ครูเป็นหัวใจสำคัญของการทำให้หลักสูตรประสบความสำเร็จ เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

จากการศึกษาและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่ผ่านมาพบว่า การเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้เพราะสาเหตุดังต่อไปนี้

ปัญหาที่เกิดจากตัวครู มีดังนี้

1. ครูส่วนใหญ่มีความเคยชินและชำนาญในการสอนแบบเดิม โดยไม่ใช้สื่อการสอน
2. ความต้องการของผู้เรียนในตัวครูอาจจะลดลง เพราะผู้เรียนต้องพึ่งพาความรู้ จากสื่อการสอนใหม่ ๆ
3. ครูขาดการพัฒนาสื่อการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างและความสนใจของผู้เรียน ขาดสื่อการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นผู้ใช้ด้วยเอง

4. ครูขาดหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่จะให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้
5. ครูยึดหนังสือเรียนเพียงไม่กี่เล่ม
6. ครูไม่ศึกษาแนวทางการสอนอย่างกว้างขวาง
7. ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ไม่มีเวลาเตรียมสื่อการสอน และอุปกรณ์การสอน
8. ครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตร และคู่มืออย่างแท้จริง
9. ครูไม่สนใจที่จะนำเทคโนโลยี และสื่อการสอนมาใช้ประกอบการสอน
10. ครูมีภารกิจอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนมากเกินไป จึงไม่มีเวลาในการวางแผน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดที่นอกเหนือจากการสอนนักเรียน จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการเดิมคือเน้นการอ่านจากหนังสือเรียน การบอกเล่าเนื้อหาสาระต่าง ๆ และสรุปให้ผู้เรียนจดบันทึก การสอนจึงเน้นเนื้อหาเป็นสำคัญ จึงเป็นการเรียนแบบท่องจำ และรู้แคบ ขาดการปฏิบัติจริงและการค้นพบด้วยตนเอง ไม่มีความสามารถในการแสวงหาความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียน มีดังนี้

1. มีระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน
2. ขาดนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า
3. มีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน
4. เนื้อหาในหนังสือเรียน ผู้เรียนอ่านไม่เข้าใจ
5. หนังสือที่มีอยู่ในปัจจุบัน ขาดรูปภาพการ์ตูนที่สวยงาม ซึ่งภาพการ์ตูนเป็นตัวกระตุ้นและเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจหนังสือมากขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของโรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว ประสบปัญหาหลายประการ เช่น ขาดอุปกรณ์การเรียน ขาดเอกสารและหนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการ และเนื้อหาในหนังสือที่มีไม่สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน หนังสือไม่จูงใจให้ผู้เรียนศึกษาและค้นคว้า

หนังสือภาพการ์ตูนจัดเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมชนิดหนึ่ง ที่ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

สามารถนำเนื้อหาซึ่งจัดเป็นหน่วย ๆ มาจัดทำเป็นภาพการ์ตูน ประกอบคำบรรยาย หรือแต่งเป็นนิทาน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน จากการศึกษาพบว่าหนังสือการ์ตูนเป็นหนังสือที่นักเรียนระดับประถมศึกษาชอบอ่านมากที่สุด ความสะดุดตาของภาพการ์ตูน จะทำให้เด็กนักเรียน เกิดความกระตือรือร้นไม่เบื่อง่าย เป็นการส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียนเพราะมีภาพที่สื่อความหมายได้ดี ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทั้งเนื้อหาสาระควบคู่ไปกับการแฝงคุณธรรม และเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น สามารถเสริมทักษะการเรียนรู้และเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยความสำคัญดังกล่าว ผู้รายงานจึงได้สร้างหนังสือนิทาน ใช้ประกอบการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นการสนองต่อจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ เจตคติที่ดี และนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ครูยังสามารถใช้เป็นสื่อการสอนหรือใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพราะหนังสือเป็นสื่อสำคัญที่จะนำความรู้มาสู่มนุษย์ การอ่านช่วยพัฒนามนุษย์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างกว้างไกล ช่วยตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ให้อิสระในการศึกษาค้นคว้า พัฒนานิสัยให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ ต่าง ๆ ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ สามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตระหนักถึงความสำคัญจึงได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 แผนการสอนย่อย เพื่อใช้ประกอบการสอน และสร้าง หนังสือนิทาน จำนวนทั้งสิ้น 5 เรื่อง เรื่องละ 1 เล่ม ให้ผู้เรียนค้นคว้าอ่านเพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา และเป็นการส่งเสริมทักษะการอ่าน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเป็นการสร้างสื่อการสอนที่สนองความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน อันจะเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นอกจากนี้ยังเป็นแบบอย่างให้ครูท่านอื่น ๆ นำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้หนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา”
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้หนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา”

สมมติฐานการศึกษา

1. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” ที่เรียนโดยใช้นวัตกรรม (หนังสือนิตาน) ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ประโยชน์ของหนังสือนิตาน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่ใช้หนังสือนิตาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ผลจากการอ่านหนังสือนิตานที่สร้างขึ้น จะเป็นแนวทางให้ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีนิสัยรักการอ่าน
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาหนังสือนิตานหรือหนังสือเพิ่มเติม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
4. ผลของการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ครู นำวิธีการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ไปใช้ประกอบการสอนซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 105 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 3 ของโรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักงานการศึกษาเทศบาลนคร จำนวน 35 คน

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาความยากง่าย และค่าจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 3/1 , ห้อง 3/2 ห้อง 3/3 และห้อง 3/4 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 35 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาประสิทธิภาพของหนังสือนิตานประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักงานการศึกษาเทศบาลนคร จำนวน 35 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เครื่องมือเกษตรที่ใช้กับงานดิน และงานพืช
2. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ประเภทของไม้ดอกและไม้ประดับ
3. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การขยายพันธุ์
4. หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปลูกไม้ดอกและไม้ประดับ
5. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบำรุงรักษาและการเก็บเกี่ยวไม้ดอกไม้ประดับ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น หมายถึง การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบ

ตัวแปรตาม หมายถึง

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ปีการศึกษา 2554

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิทานคือ โลกของภาษา ภาพและหนังสือที่ปรากฏบนหนังสือนิทาน คือโลกของภาษา การอ่านหนังสือให้ลูกฟังจึงมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาของเด็ก เปรียบเหมือนอาหารมื้อหนึ่งของวัน เพราะเป็นอาหารสมองและอาหารใจของลูก พ่อแม่ทุกคนอยากให้เด็กรักการอ่านหนังสือ และเรียนเก่ง การทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือไม่ยากเพราะเด็กมีความอยากรู้อยากเห็น ชอบสนุกสนาน ถ้าได้หนังสือ ที่ชอบและอยากอ่าน นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นหนังสือภาพสำหรับเด็ก ซึ่งหมายถึงหนังสือที่พ่อแม่อ่านให้เด็กฟัง ไม่ใช่หนังสือสำหรับเด็กอ่าน การเล่านิทานให้ลูกฟังด้วยเสียงตนเอง ใช้ภาษาที่ดี เวลาเล่า ความรู้สึกของผู้เล่าจะผ่านไปสู่อะไรด้วย ถ้าผู้เล่านิทานรู้สึกตื่นเต้น ลูกก็จะรู้สึกตื่นเต้นไปด้วย ความรู้สึกร่วมกันระหว่างพ่อแม่และเด็กระหว่างการเล่านิทาน จึงเปรียบเสมือนสายใยผูกพันระหว่างพ่อแม่ลูก การเล่านิทานแม้เพียง 5 - 10 นาทีต่อเล่ม แต่ผลที่มีต่อลูกและความสุขในครอบครัวนั้นมหาศาล ลูกจะได้รับ การพัฒนาทักษะการฟังและการพูด สร้างจินตนาการแก่เด็ก ฝึกสมาธิให้เด็กรู้จักสำรวจให้จดจ่ออยู่กับเรื่อง ที่ฟัง ซึ่งเป็นพื้นฐานการเตรียมความพร้อม ด้านการอ่านหนังสือ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กไปพร้อมกัน

ที่มา "คู่มือวิทยากร โรงเรียนพ่อแม่สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข" กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
กุมภาพันธ์ 2547.

โดย :ภาณุ ตรีเวช

ตีพิมพ์ในเว็บไซต์ : onopen.com- โอเพ่นออนไลน์ Fri, 03/09/2010 - 14:11

นิทานคือจุดเริ่มต้นของสรรพสิ่ง คือต้นธารแห่งจินตนาการ วิทยาการ และ ศิลปวัฒนธรรม หนังสือเล่มแรกที่เด็กอ่าน ที่มนุษย์ชาติอ่านก็คือหนังสือนิทาน เมื่อเด็กเติบโตขึ้น เมื่ออารยธรรมพัฒนาขึ้น นิทานก็แปรเปลี่ยนไปเป็นนิยาย เป็นงานศิลปะประเภทต่าง ๆ รวมไปถึง องค์ความรู้ในตำรับตำราเรียน แต่นิทานจะไม่มีวันห่างหายไปไหน บริษัทยักษ์ใหญ่ในศตวรรษที่ 20 อย่างวอลซ์ดิสนีย์หากินกับการ แปรรูปแบบนิทานมาเป็นสื่อภาพยนตร์ และเมื่อผู้บริโภคเริ่มเบื่อ นิทาน นิทานรูปแบบใหม่ที่ก่อสร้างแบบเดิม ๆ อย่าง Shrek หรือ Enchanted ก็ถูกผลิตขึ้นมาช่วงต้น ศตวรรษที่ 21 ศิลปินตีความนิทาน เรื่องเดิมในแง่มุมของผู้ใหญ่ เช่น Ever After หรือซินเดอเรลลาผ่านแว่นสตรีนิยม และ Snow White: A Tale of Terror หรือสโนไวท์ในรูปแบบของ ภาพยนตร์สยองขวัญ

ในประเทศไทย ทั้งวรรณคดีและวรรณกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นกับนิทาน วรรณคดีคือนิทานพื้นบ้านที่ถูกนำมาประกอบสร้างให้กลายเป็นชิ้นงานในห้วงวรรณกรรมร่วมสมัย ผลงานซีไรต์ปี 2548 ก็คือรวมเรื่องสั้น นิทานยุคใหม่ หนังสือเล่มอื่นที่ได้ในปีเดียวกันก็ยังมี นิทาน กลางแสงจันทร์ และต้นไม้ประหลาด รวมเรื่องสั้นเหล่านี้ใช้เปลือกนิทานห่อหุ้มเรื่องสั้นแนวเพื่อ ชีวิตหรือเสียดสีสังคมเป็นนิทานที่ “สอนให้รู้” ถึงบทเรียนและข้อคิดในโลกปัจจุบันนั่นเอง

“นิทาน” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546, หน้า 588) อธิบาย ความหมายไว้ว่า “นิทาน คือ เรื่องที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก และนิทานอีสป เป็นต้น”

กิ่งแก้ว อัดถากร (2519, หน้า 12) อธิบายว่า นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าสืบทอดกันมาเป็น มรดกทางวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ แต่ก็มีส่วนมากที่บันทึกเป็นลายลักษณ์ อักษรไว้ และนอกจากนี้ยังอธิบายว่านิทานเป็นเรื่องเล่าทั่วไป มิได้ตั้งใจแสดงประวัติความเป็นมา จุดใหญ่เล่าเพื่อความสนุกสนาน บางครั้งก็จะแทรกคติเพื่อสอนใจไปด้วย นิทานมิใช่เรื่องเฉพาะเด็ก นิทานสำหรับผู้ใหญ่ก็มีจำนวนมาก และเหมาะสำหรับผู้ใหญ่เท่านั้น

กุหลาบ มลลิกะมาส (2518, หน้า 99-100) กล่าวถึง “นิทาน” ไว้ในหนังสือคติชาวบ้านว่า นิทานเป็น วรรณกรรมมุขปาฐะที่เล่าสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน เพื่อความสนุกสนานเบิกบานใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อเสริมศรัทธาในศาสนา เทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นคติเตือนใจ ช่วยอบรม บ่มนิสัย ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมและปรากฏการณ์ธรรมชาติ เนื้อเรื่องของนิทานเป็นเรื่องนานาชนิด อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ความรัก ความโกรธ เกลียด ริษยา อาฆาต ตลกขบขัน หรือเรื่อง แปลกประหลาดผิดปกติธรรมดา ตัวละครในเรื่องก็มีลักษณะต่างๆกัน อาจเป็นคน สัตว์ เจ้าหญิง

เจ้าชาย อมนุษย์ แม่มด นางฟ้า แต่ให้มีความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรมต่างๆเหมือนคนทั่วไปหรืออาจจะเหมือนที่เราอยากจะเป็น เมื่อนิทานตกไปอยู่ในท้องถิ่นใดก็มักมีการปรับเนื้อเรื่องให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของถิ่นนั้น นิทานในแต่ละท้องถิ่นจึงมีเนื้อเรื่องส่วนใหญ่คล้ายคลึงกัน คือ สภาพความเป็นมนุษย์ อารมณ์ ความรู้สึก รัก เกลียด ความโง่ ฉลาด ขบขัน อาฆาตแค้น หรือทุกข์ สุข ส่วนรายละเอียดจะแตกต่างกันไปบ้างตามสภาพแวดล้อมและอิทธิพลของวัฒนธรรมความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น

สุมาลย์ พงษ์ไพบูลย์ (2542, หน้า 7) กล่าวว่า นิทานเป็นคำศัพท์ภาษาบาลี หมายถึง คำเล่าเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประเภทใด แต่อยู่ที่ลักษณะการเล่าที่เป็นกันเอง แม้จะเป็นข้อเขียนก็มีลักษณะคล้ายกับการเล่าที่เป็นวาจาโดยใช้ภาษาพูดหรือภาษาปากในการเล่า

นิทาน นับว่าเป็นมิตรแท้ของเด็ก ๆ และคุณครูก็เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราวจากนิทานสู่เด็ก ๆ โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น แสดงเป็นละครใช้สื่อ เช่น หุ่นมือสัตว์น่ารัก ๆ แต่ที่นิยมกันมากคือ ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการเล่านิทาน แต่คุณครูทราบไหมคะว่า การเล่านิทานและการอ่านนิทานนั้นมีความแตกต่างกัน

การ “เล่านิทาน” หมายถึง การที่คุณครูพูดเล่าเรื่องราวในนิทาน โดยที่คุณครูจะเล่าปากเปล่า หรือใช้ภาพในหนังสือประกอบการเล่าก็ได้ คำพูดที่คุณครูพูดจะไม่ตรงกับข้อความในหนังสือ แม้ว่าอาจจะมีบางส่วนเหมือนกันหรือคล้าย ๆ กัน และเหตุการณ์ที่เล่านั้นตรงกับในหนังสือ

การ “เล่านิทาน” ช่วยให้เด็ก ๆ โดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ ได้เข้าใจเรื่องราว เป็นการขยายประสบการณ์ของเด็กเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ รอบตัวเขา และช่วยให้เด็กมีคำศัพท์และสำนวนต่าง ๆ มากขึ้น การ “เล่านิทาน” ยังเป็นการช่วยย่อยเรื่องยาก ๆ หรือภาษายาก ๆ ในหนังสือนิทานหลาย ๆ เล่มให้เด็กเล็ก ๆ ซึ่งยังมีความจำกัดทางด้านภาษา สามารถเข้าใจเรื่องนั้นได้ โดยการใช้คำง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ แทน การฟังครู “เล่านิทาน” จึงเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด รวมทั้งทักษะการคิดหลาย ๆ ด้าน

การ “อ่านนิทาน” หมายถึง การที่คุณครูอ่านข้อความในหนังสือให้เด็กฟัง คุณครูอาจใช้เสียงดัง-เบา สูง-ต่ำ เพื่อให้เรื่องที่น่าสนใจยิ่งขึ้น แต่ที่สำคัญ คุณครูจะต้องอ่านโดยไม่เพิ่มเติมคำพูด ของตัวเองเข้าไป

หากต้องการอธิบายเพิ่ม ก็จะพูดคุยกับเด็กด้วยน้ำเสียงที่ทำให้เด็กแยกได้ว่า เป็นการพูดคุยที่ ไม่เกี่ยวกับตัวหนังสือในหนังสือที่กำลังอ่าน การฟังครู “อ่านนิทาน” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าได้เห็นตัวหนังสือ ภาพ และมองตามการชี้ตัวหนังสือที่กำลังอ่านของครูไปด้วย จะมีประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาการอ่าน-เขียนของเด็ก ในเด็กเล็ก ๆ การทำเช่นนี้จะช่วยให้เด็กเกิดความตระหนักว่า ตัวหนังสือหน้าตาแปลก ๆ เหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ที่แทนเสียงที่เปล่งออกมาเป็นคำต่าง ๆ ในเด็กที่ตระหนักในเรื่องนี้ ดีแล้ว จะเริ่มสังเกตว่าตัวอักษรใดหรือคำใดแทนเสียงอะไร และเริ่มจำคำเหล่านั้นได้ ซึ่งความรู้และความเข้าใจในเรื่องนี้คือพื้นฐานของการอ่านเป็นคำ และการรู้จักตัวพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์ เพื่อประสมคำต่อไป

การ “เล่านิทาน” และการ “อ่านนิทาน” จึงเป็นกิจกรรมที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมภาษาของเด็กและขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ในเด็กเล็กมาก ๆ เด็กต้องเรียนรู้ภาษาพูดก่อน และเมื่อมีความสามารถในภาษาพูดพอสมควรแล้ว ความรู้ความเข้าใจในภาษาพูดก็จะเป็นฐานสำคัญให้สามารถเรียนรู้ภาษาเขียนหรือภาษาหนังสือต่อไป ดังนั้น ในเด็กเล็กมาก ๆ จึงมักจะเน้นการ “เล่านิทาน” มากกว่า ขณะที่เมื่อเด็กโตขึ้น “การอ่านนิทาน” จะต้องเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น และ “การเล่านิทาน” ก็จะค่อย ๆ ลดบทบาทลง แต่การ “เล่านิทาน” จะหมดไปไม่ได้ เช่นเดียวกับที่ทักษะการพูดก็ยังคงมีความสำคัญต่อไปตลอดชีวิตของเด็ก

<http://www.planforkids.com/homepage.php?maincat=teacherall&id=37>

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

การดำเนินงานวันแม่แห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเทศบาล ๒ “เชิงชุมอนุชนวิทยา” อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ได้กำหนดวิธีในการดำเนินการไว้ตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 105 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 3 ของโรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. หนังสือนิทานประกอบการการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น มีจำนวน 5 เรื่อง
2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนนที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยการประเมินคุณภาพของหนังสือนิทาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือนิทานเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย 3, 2, และ 1 ตามลำดับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่

1. หนังสือนิทานประกอบการการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นหนังสือภาพการ์ตูนประกอบเป็นเรื่องราว ที่มีเนื้อหาจบในเล่ม ใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม ตามรายละเอียดของเนื้อหาแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามรายละเอียด ดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการผลิต

1.2 ศึกษาหลักการผลิตหนังสือนิทาน

1.3 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มมือครู แบบเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อเขียนโครงสร้างของเรื่อง

1.4 สร้างหนังสือนิทาน ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.4.1 ก่อนเขียนหนังสือนิทาน

- 1) กำหนดลักษณะการเขียนเรื่อง
- 2) กำหนดแก่นของเรื่อง
- 3) กำหนดเค้าโครงเรื่อง
- 4) ตั้งชื่อเรื่อง

1.4.2 ดำเนินการเขียนหนังสือนิทาน

- 1) เขียนร่างต้นฉบับตามเค้าโครงเรื่อง

2) เขียนเรื่อง ตามเค้าโครงเรื่อง

1.4.3 นำหนังสือนิทานที่ผ่านการแก้ไขในเรื่องเนื้อหา รูปภาพ ตัวอักษร ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวนนักเรียนที่ใช้ทดลอง 84 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี มีวิธีการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

2.2 ศึกษาวิธี การเรียนการสอนแบบ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทั้งแนวคิด ความสำคัญ หลักการ ขั้นตอนของการเรียนแบบมีส่วนร่วม วิธีการเรียนการสอน ตลอดจนประโยชน์ของการเรียนแบบมีส่วนร่วม

2.3 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี และคู่มือการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ตลอดจนหนังสือแบบเรียนที่เกี่ยวข้อง

2.4 เลือกเนื้อหาที่เป็นการพัฒนามากที่สุดการทดลองครั้งนี้ คือ เรื่อง เครื่องมือ การเกษตรที่ใช้กับงานดิน และงานพืช ประเภทของไม้ดอกและไม้ประดับ การขยายพันธุ์ การปลูก ไม้ดอกและไม้ประดับ และการบำรุงรักษาและการเก็บเกี่ยวไม้ดอกไม้ประดับ

2.5 วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี

2.6 จัดทำกำหนดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.7 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

2.8 ออกแบบใบงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มาหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ กิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

2.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมาใช้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 3 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนัก การศึกษาเทศบาลนครสกลนคร

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้รายงานได้สร้างแบบทดสอบอิงเกณฑ์ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ มีขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีสร้างแบบทดสอบ อิงเกณฑ์ จากหนังสือการสร้างแบบทดสอบอิงเกณฑ์ แนวคิดและวิธีการ

3.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหา จากหนังสือหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ออกมาในรูปของจุดประสงค์ การเรียนรู้

3.3 สร้างข้อสอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นข้อสอบปรนัย 3 ตัวเลือก รวม 20 ข้อ

4. สร้างแบบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ ดังนี้

- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาคำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre - Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 10 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม 2554 ถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2554
3. ทดสอบหลังเรียน (Post - Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียน หลังจากเรียนด้วยหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการหาค่า E.I

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 105) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าดัชนีประสิทธิผล ตามวิธีของกู๊ดแมนและชไนเดอร์ (Goodman & Schnider) (เผชญ กิจระการ, 2548 :31)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ร้อยละผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ร้อยละผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{100 - \text{ร้อยละผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

3. วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์

ดังนี้

2.34 – 3.00	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
1.67 – 2.33	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.00 – 1.66	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เลขที่	คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ก่อนเรียน (20)	หลังเรียน (20)
1	9	10
2	9	11
3	8	9
4	6	10
5	8	9
6	7	9
7	9	10
8	10	13
9	6	8
10	8	9
11	9	13
12	9	13
13	8	13
14	8	15
15	8	12
16	7	11

ตารางที่ 1 คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือนิทาน
ประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)
17	6	11
18	5	10
19	7	13
20	8	13
21	9	10
22	9	9
23	11	11
24	13	13
25	9	10
26	10	11
27	8	9
28	8	7
29	8	9
30	7	8
31	9	12
32	6	12
33	9	10
34	11	11
35	14	15
รวม	245	365
เฉลี่ย	12.25	18.25
S.D.	2.17	1.20
ร้อยละ	62.59	89.26

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.17 คิดเป็นร้อยละ 62.59 และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 คิดเป็นร้อยละ 89.26

ตารางที่ 2 ดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียน หลังจากเรียนด้วยหนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ร้อยละคะแนน หลังเรียน	ร้อยละคะแนน ก่อนเรียน	E.I.
35	20	89.26	62.59	0.7137

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยหนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7137 นั่นคือ นักเรียนที่พัฒนาการทางการเรียนเพิ่มขึ้นเมื่อเรียนด้วยหนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 71.37

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร

ข้อที่	ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ขนาด รูปเล่ม ตัวอักษรเหมาะสม	3.00	0.00	มาก
2	รูปภาพเหมาะสมกับเนื้อหา	2.89	0.33	มาก
3	เนื้อหาเหมาะสม อ่านเข้าใจง่าย	2.78	0.44	มาก
4	เนื้อเรื่องสนุกสนานชวนติดตาม	2.56	0.53	มาก
5	ช่วยให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน	2.67	0.50	มาก
6	นักเรียนได้ประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน	2.67	0.50	มาก
7	นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับเรื่องที่อ่าน	2.55	0.52	มาก
8	นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องได้	2.45	0.53	มาก

9	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา	2.44	0.53	มาก
10	นักเรียนนำความรู้ที่ได้อ่านไปใช้ประยุกต์ใช้ต่อไปได้	2.33	0.50	ปานกลาง
รวม		2.63	1.89	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับความพึงพอใจจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาดำสามอันดับแรก พบว่า อันดับแรก ขนาด รูปเล่ม ตัวอักษรเหมาะสม ($\bar{X} = 3.00$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก รองลงมา รูปภาพเหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 2.89$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก รองลงมา เนื้อหาเหมาะสม อ่านเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 2.78$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ นักเรียนนำความรู้ที่ได้อ่านไปใช้ประยุกต์ใช้ต่อไปได้ ($\bar{X} = 2.33$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้างต้น สามารถสรุปผลการศึกษาค้นคว้า ได้ดังนี้

1. ดัชนีประสิทธิผลของหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป นั่นคือ นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสร้างหนังสือนิทานในกลุ่มสาระอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2. ผลการสร้างหนังสือนิทานในครั้งนี้ เป็นเครื่องยืนยันการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งในแง่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้บริหารโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ครูนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและสร้างสรรค์สังคมให้สันติสุขอย่างยั่งยืนตามความคาดหวังของสังคมไทยในอนาคตต่อไป

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

www.kroobannok.com

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยหนังสือนิตานประกอบการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้อง

1. การ ใช้เครื่องมือการเกษตรทำงานควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ความรวดเร็วในการใช้งาน
- ข. ความคงทนของเครื่องมือ
- ค. ความสะอาดของเครื่องมือ
- ง. ความปลอดภัยในการใช้งาน

2. การเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับงานมีผลคืออย่างไร

- ก. ทำความสะอาดเครื่องมือ
- ข. ออกแรงทำงานน้อยมาก
- ค. เครื่องมือทนทานใช้งานได้นาน
- ง. ทำงานได้มากขึ้น

3. ข้อใดเป็นการเลือกใช้เครื่องมือได้เหมาะสมกับงาน

- ก. ใช้พลั่วย่อยดิน
- ข. ใช้คราดผสมดินกับปุ๋ย
- ค. ใช้ช้อนปลูกขุดย้ายต้นกล้า
- ง. ใช้เสียมขุดดินทำแปลงผัก

4. ควรเลือกใช้เครื่องมือชนิดใดตัดปุ๋ยใส่กระถางปลูกต้นไม้
- ก. ซ้อนปลูก
 - ข. เสียม
 - ค. พลั่ว
 - ง. จอบ
5. การกำจัดวัชพืชวิธีใดช่วยทำให้ดินร่วนซุย
- ก. การใช้มีดถาง
 - ข. การพรวนดิน
 - ค. การคลุกโคนพืช
 - ง. การถอน
6. การเจาะรูที่ก้นภาชนะสำหรับปลูกพืชจะมีผลดีอย่างไร
- ก. ทำให้น้ำไม่ขังในภาชนะ
 - ข. ช่วยให้รากของพืชแทงลงดินได้ง่าย
 - ค. ช่วยให้ดินออกได้สะดวก
 - ง. ทำให้พืชได้ปุ๋ยจากดินมากขึ้น
7. การใส่ปุ๋ยให้ผักสวนครัว จะมีผลดีอย่างไร
- ก. ทำให้ศัตรูพืชลดลง
 - ข. ช่วยให้ดินอุ้มน้ำได้ดี
 - ค. ช่วยให้ผักขายได้ราคาดี
 - ง. ช่วยเร่งผักให้เจริญงอกงาม

8. การเก็บเกี่ยวพืชในตอนเช้ามีผลได้อย่างไร
- ก. ได้พืชที่สด
 - ข. เก็บได้สะดวก
 - ค. นำไปขายได้ราคาดี
 - ง. ไม่มีศัตรูพืชรบกวน
9. การเตรียมแปลงปลูกผัก ควรขุดดินตากไว้ประมาณกี่วัน
- ก. 3 วัน ข. 5 วัน
 - ค. 7 วัน ง. 15 วัน
10. การทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้แล้วควรทำอย่างไร
- ก. เก็บเข้าที่เดิม
 - ข. ล้างน้ำแล้วนำไปเก็บ
 - ค. แช่ไว้ในน้ำ
 - ง. ทาน้ำมันกันสนิม
11. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ก. จอบที่มี “หน้าจอบ” ตัดตรงใช้ดายหญ้า
 - ข. จอบเสียมใช้กับงานดิน
 - ค. เสียมใช้ขุดหลุมใหญ่
 - ง. บั้วรดน้ำใช้สำหรับรดน้ำ
12. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. ส้อมพรวนใช้ย้ายต้นกล้า
 - ข. กรรไกรใช้ตัดต้นไม้ขนาดใหญ่
 - ค. ช้อนปลูกใช้ย้ายต้นกล้า
 - ง. ถังน้ำใช้สำหรับใส่ดิน

13. ควรใช้เครื่องมือชนิดใดในการพรวนดิน

- ก. เสียม
- ข. คราด
- ค. ค้อน
- ง. ส้อมพรวน

14. เครื่องมือที่ใช้ในการแยกหน่อคือข้อใด

- ก. คราด
- ข. เสียม
- ค. กรรไกร
- ง. เลื่อยตัดกิ่ง

15. การจัดวางอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ควรคำนึงถึงสิ่งใดก่อน

- ก. ความสวยงาม
- ข. ความปลอดภัย
- ค. การทำความสะอาด
- ง. ความสะดวกที่จะหยิบใช้

16. ข้อใดเป็นเครื่องมือเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการขุดดิน

- ก. มีดคายหญ้า
- ข. บัวรดน้ำ
- ค. กรรไกร
- ง. เสียม

17. ควรใช้เครื่องมือชนิดใดรดน้ำต้นไม้ที่ปลูกใหม่ ๆ
- ก. ชันน้ำ
 - ข. ถังน้ำ
 - ค. บัวรดน้ำ
 - ง. ฉักทุกข้อ
18. การใช้สายยางรดน้ำต้นไม้ประเภทใด
- ก. ดันอ่อน
 - ข. ดันไม้ใหญ่
 - ค. ดันไม้ในแปลง
 - ง. ดันไม้ที่พื้งปักชำ
19. เมื่อใช้ถังน้ำเสร็จแล้วควรทำอะไร
- ก. เคาะเอาสิ่งสกปรกออก
 - ข. ล้างคว่ำตากให้แห้งในที่ร่ม
 - ค. เก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
 - ง. แขนวนไว้ที่ข้างฝา
20. ข้อใดเป็นการเลือกใช้เครื่องมือได้เหมาะสมกับงาน
- ก. ใช้พลั่วย่อยดิน ข. ใช้คราดผสมดินกับปุ๋ย
 - ค. ใช้ช้อนปลูกขุดย้ายต้นกล้า ง. ใช้เสียมขุดดินทำแปลงผัก

เฉลย.

1. ง 2. ค 3. ค 4. ก 5. ข 6. ก 7. ง 8. ก

9. ค 10. ข 11. ค 12. ค 13. ง 14. ข 15. ข 16. ง

17. ค 18. ข 19. ข 20. ก

www.kroobannok.com

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความพึงพอใจ

www.kroobannok.com

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
สำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร**

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียน มี 3 ระดับ ดังนี้

- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		3	2	1
1	ขนาด รูปเล่ม ตัวอักษรเหมาะสม			
2	รูปภาพเหมาะสมกับเนื้อหา			
3	เนื้อหาเหมาะสม อ่านเข้าใจง่าย			
4	เนื้อหาสนุกสนานชวนติดตาม			
5	ช่วยให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน			
6	นักเรียนได้ประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน			
7	นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับเรื่องที่อ่าน			
8	นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องได้			
9	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหา			
10	นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านประยุกต์ใช้ได้			
รวม				

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

www.kroobannok.com

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ประเภทของไม้ดอกไม้ประดับ

เวลา 2 ชั่วโมง

วันที่สอน 9 กรกฎาคม 2554

และวันที่ 16 กรกฎาคม 2554

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง 1.1 ป.3/3 ทำงานอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการทำงานด้วยความสะอาด ความรอบคอบ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สาระสำคัญ

การศึกษา และมีความรู้เรื่องประเภทของไม้ดอกไม้ประดับนั้นเป็นสิ่งสำคัญต่องานเกษตร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของพืชได้
2. บอกประเภทของไม้ดอกไม้ประดับได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รับผิดชอบต่อหน้าที่
2. มีความสุขในการทำงาน
3. มีความสามัคคี

4. มีความสนใจใฝ่เรียนรู้

5. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้อื่น

สาระการเรียนรู้

ประเภทของไม้ดอกไม้ประดับ

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูนำต้นพืชชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแยกว่าพืชมีกี่ประเภท และมีอะไรบ้าง
2. ให้นักเรียนแต่ละคนยกตัวอย่างพืชที่นักเรียนรู้จัก แล้วร่วมแสดงความคิดเห็น
3. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง ประเภทของพืช แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. ให้นักเรียนทำใบงานในหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ประเภทของไม้ดอกไม้ประดับ แล้วนำเสนอผลงาน

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประเภทของไม้ดอกไม้ประดับ
6. นักเรียนศึกษาหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

กระบวนการวัดผลประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
3. การนำเสนอผลงาน
4. การตรวจผลงาน

เครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
3. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
4. แบบประเมินการตรวจผลงาน

5. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. การนำเสนอผลงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
4. การตรวจผลงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
5. ทดสอบหลังเรียนหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้ผ่านร้อยละ 70

ความคิดเห็นผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายชาติรี คำกรฤชา)

ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา”

บันทึกผลหลังการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

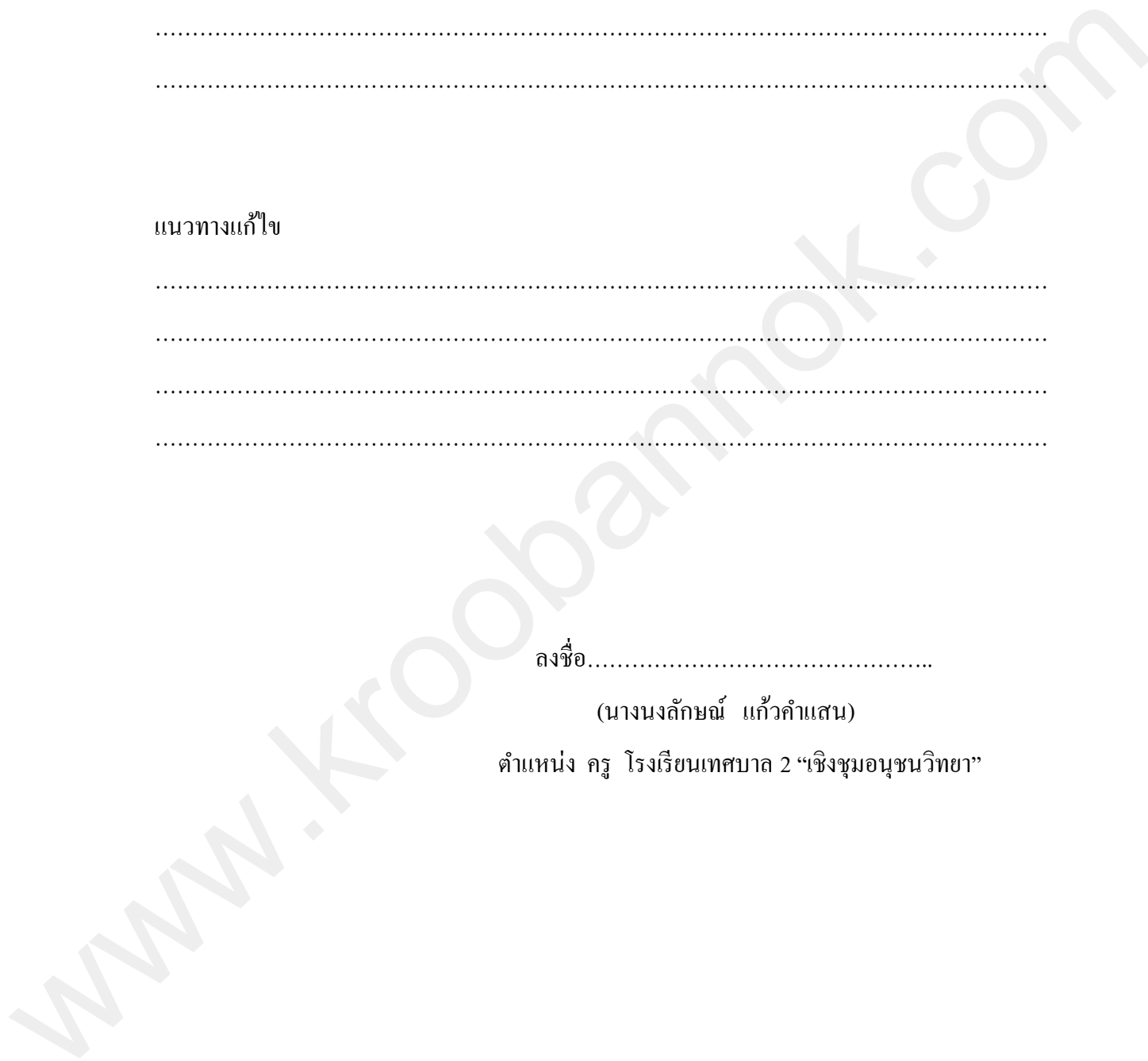
แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางนงลักษณ์ แก้วคำแสน)

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา”

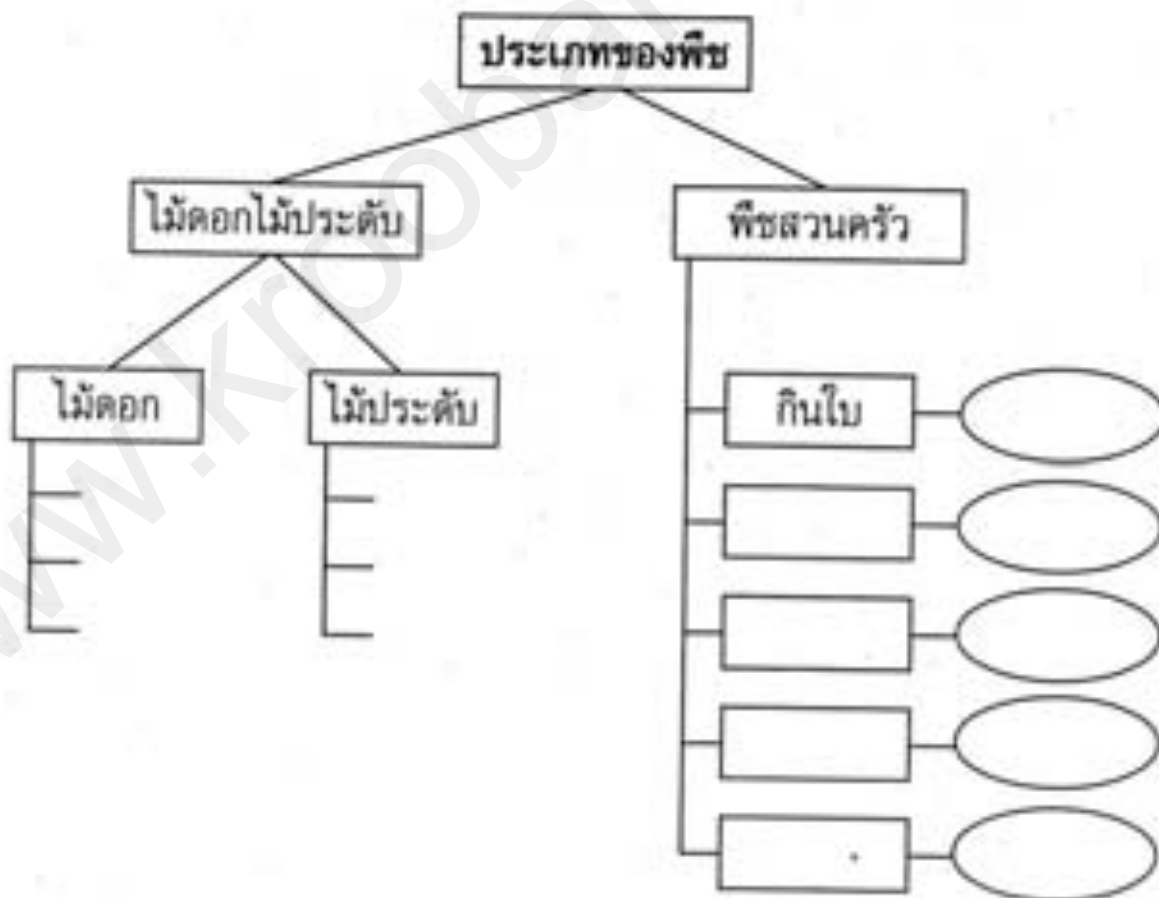
ใบงานที่ 1

เรื่อง ประเภทของพืช

ชื่อ.....ชั้น.....

วันที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในใบงานให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเรียนรู้ ตามสภาพจริง

การประเมิน ด้านความรู้

เรื่อง ประเภทของไม้ดอกไม้ประดับ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
วัตถุประสงค์ของการปลูกต้นไม้	ทราบวัตถุประสงค์ของการปลูกต้นไม้แต่ละชนิดเป็นอย่างดี	ทราบวัตถุประสงค์ของการปลูกต้นไม้แต่ละชนิดเป็นบางส่วน	ไม่ทราบวัตถุประสงค์ของการปลูกต้นไม้แต่ละชนิดเป็นอย่างดี
ขั้นตอนของการปลูกต้นไม้	ทราบขั้นตอนเบื้องต้นในการปลูกต้นไม้ได้	ทราบขั้นตอนเบื้องต้นในการปลูกต้นไม้อย่างคร่าว ๆ บางส่วน	ไม่ทราบขั้นตอนเบื้องต้นในการปลูกต้นไม้ได้
วิธีการบำรุงรักษาต้นไม้	รู้จักวิธีการบำรุงรักษาต้นไม้ทุกขั้นตอน	รู้จักวิธีการบำรุงรักษาต้นไม้ เป็นบางส่วน	ไม่รู้จักวิธีการบำรุงรักษาต้นไม้
การรดน้ำ ใส่ปุ๋ย พรวนดิน กำจัดวัชพืช	อธิบายกระบวนการรดน้ำใส่ปุ๋ย พรวนดินได้	อธิบายกระบวนการรดน้ำใส่ปุ๋ย พรวนดินได้พอเข้าใจ	อธิบายกระบวนการรดน้ำใส่ปุ๋ย พรวนดินไม่ได้
เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกต้นไม้	รู้จักเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ ทั้งหมด	รู้จักเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ บางส่วน	ไม่รู้จักเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้

การประเมินพฤติกรรมการทำงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
การศึกษาหนังสือ นิทาน	สนใจศึกษาใบความรู้ดี ตั้งใจ ใส่ใจกับการศึกษา ใบความรู้อย่างดี ให้ ความสำคัญกับความรู้ที่ ได้ศึกษาจากใบความรู้	ตั้งใจ สนใจศึกษาใบ ความรู้ดี ใส่ใจกับ การศึกษาใบความรู้บ้าง ยังไม่ให้ความสำคัญกับ ความรู้ที่ได้	ไม่สนใจศึกษาใบความรู้ และไม่ตั้งใจ ไม่ใส่ใจกับ การศึกษาใบความรู้อย่าง
ความสนใจ ความ ตั้งใจในการทำงาน	ตั้งใจทำงานเต็มที่ มีความ สนใจในการทำงานดี และใส่ใจกับงานดี	ตั้งใจทำงานตามหน้าที่ ไม่มีความสนใจกับงาน เป็นบางครั้ง ไม่ใส่ใจ กับงานเป็นบางครั้ง	ไม่ตั้งใจทำงานตาม หน้าที่ ไม่มีความสนใจ กับงาน ไม่ใส่ใจกับงาน
เวลา	งานเสร็จ และส่งงานตาม กำหนด	เสร็จตามกำหนด ส่ง งานช้าบ้างเล็กน้อย	ไม่เสร็จตามกำหนด ส่ง งานช้า ส่งทีหลังเพื่อน
มีความสุขกับการ ทำงาน	มีความสุขกับการทำ ใบ งาน และสนุกสนานกับ การทำกิจกรรม ให้ความ ร่วมมือกับการตอบ คำถามและมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็น	มีความสุขกับการทำ ใบ งาน และสนุกสนานกับ การทำกิจกรรม ให้ความ ร่วมมือบ้าง คำถามและมี ส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น บางส่วน	ไม่มีความสุขกับการทำ ใบงาน ไม่สนุกสนานกับ การทำกิจกรรม ไม่ให้ ความร่วมมือไม่มีการ ตอบคำถามและไม่แสดง ความคิดเห็น

การประเมิน ด้าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. รับผิดชอบต่อนหน้าที่	ทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกอย่างเสร็จเรียบร้อยดี	ตั้งใจทำงาน พยายามทำใบงานที่มอบหมายให้บางส่วน	ไม่ตั้งใจทำงาน ไม่พยายามทำใบงานที่มอบหมายให้
2. มีความรอบคอบในการทำงาน	มีการทบทวนตรวจทานการทำงานของตนและทำงานได้เรียบร้อยดี	มีการทบทวนตรวจทานการทำงานของตนเป็นบางครั้งและทำงานได้เรียบร้อย	มีการทบทวนตรวจทานการทำงานของตนเป็นบางครั้งและทำงานไม่ค่อยเรียบร้อย
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มอย่างดี ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มดี	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มบางส่วน ร่วมปฏิบัติงานในกลุ่มเป็นส่วนใหญ่	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ไม่พยายามปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม
4. มีความสนใจใฝ่เรียนรู้	มีความสนใจ ตั้งใจเรียนอย่างดี ตลอดเวลาที่เรียน	มีความสนใจ ตั้งใจเรียนในระดับดี ขาดสมาธิในการเรียนบ้างในบางเวลา	ไม่สนใจ ไม่ค่อยตั้งใจเรียน ไม่ใส่ใจและไม่มีสมาธิในการเรียน หรือมีน้อยมาก
5. ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง	ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่าใช้ของดีราคาถูก	ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่าใช้ของดีราคาค่อนข้างแพง	ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนไม่ค่อยรู้จักประหยัดและไม่ค่อยคุ้มค่าใช้ของดีราคาค่อนข้างแพง

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือนิทานประกอบการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3